

prøve paa at udsllynge Trusler mod de Embedsmænd, der blive Grundloven og deres Fædreland troe. Om alt dette ere vi forvissede; men der kan komme et andet Ministerium, og vi have i den Henseende sørgelige Erfaringer, der ligge bag os. For nu at værne om Embedsmændenes Selvstændighed, den Selvstændighed, som ogsaa Folket veed at sætte Priis paa; — thi have vi ikke seet, hvorledes Folket har flokket sig sammen for at holde de Mænd skadesløse, der havde faaet deres Afsked og kunde befrygte deres Afsked, fordi de vare Grundloven og Folket troe, have vi ikke seet ogsaa i denne Forsamling, at da Regjeringen forelagde en Paragraph i Grundlovsforandringen, ifølge hvilken Embedsmændene skulde have Regjerings Tilladelse til at kunne træde ind i Rigsdagen, saa svarede saagodt som Alle med een Mund, at det i den Henseende skulde forblive som hidtil, og at altsaa Embedsmændene ikke skulde behøve Regjeringens Samtykke? — for nu at værne om Embedsmændenes Selvstændighed, siger jeg, ansee vi det nærværende Dilemma for at være gunstigt, vi troe, at Forholdene fortiden ere saaledes, at det kan blive muligt at falde denne Løsteparagraph tillive. Jeg havde vel tænkt at bringe denne Sag paa Bane under det afgaaede Ministerium; men erfarne Mænd raadede mig derfra, idet de sagde, at efter de Embedsmænds Stilling, som hiint Ministerium havde affat, vilde det ikke være muligt for hiint Ministerium at udfinde, hvilke Classer af Embedsmænd, der, ligesaa vel som Dommerne, skulde være uaffættelige; anderledes stiller Sagen sig ligeoverfor det nærværende høitærede Ministerium. Det er med fuld Tillid, at jeg henvender mig til det, det tæller i sin Midte 2 Mænd, der selv have smagt de bitre Frugter af denne Afsættelighed; Dvsfordringen til at værne om Embedsmændenes Selvstændighed udgaaer fra denne Forsamling, der i sin Midte tæller tvende Mænd, der endnu gaae omkring som hjemløse Ratter; en Stemme: De ere ikke hjemløse!; naar jeg siger „hjemløse“, saa mener jeg dermed, at de ikke længere ere i de Embeder, som de tidligere have beklædt; jeg troede, at denne Sag snarere skulde være Gjenstand for alvorlige Betragtninger end for Smill og Latter; for mig idet

mindste staaer det som i høi Grad sørgeligt, at Mænd, fordi de have anerkjendt Loven og været den troe, skulle udiages af deres Embeder, og vandre saaledes hjemløse omkring, det vil sige, uden at have noget bestemt Hjem som Embedsmænd. Jeg tør altsaa antage, at de ydre Forhold ere særdeles gunstige for at fremme den Sag, for hvilken jeg idag har taget mig den Frihed at føre Ordet, og jeg gjentager, hvad jeg ved Forespørgselen allerede har antydet: „Agter det høie Ministerium at forelægge Rigsdagen Udkast til Lov, der ifølge Grundlovens § 22 skal bestemme, hvilke Classer af Embedsmænd der ligesaa vel som Dommere kun kunne affættes ved Lov og Dom?“

Premierministeren: Jeg maa bede den høitærede Forsamling om, ved Dverveittelsen af denne Interpellation, at tage Grundloven for sig; thi den Anskuelse, der engang er nedlagt i Grundloven ere saavel Rigsdagen som Ministeriet forpligtede til at agte, saalænge Grundloven ikke er forandret paa grundlovs-mæssig Maade (Hør! hør!) Nu er det, efter en note Dverveittelse af de Mænd, som sadde i den grundlovgivende Rigsforsamling, og af Hs. Majestæts Raad bleven Reglen i Grundloven, at Kongen kan afskedige de af Ham ansatte Embedsmænd, og denne Regel har Grundlovskraft, den kan ikke forandres ved nogen simpel Lov. Naar fremdeles det hele Foredrag, saavidt jeg kunde skønne, gik ud paa, at der ikke skulde kunne finde Afskedigelser Sted af politiske Grunde, saa forbigik Interpellanten den Nødvendighed, der kan være for at afskedige Embedsmænd af andre end politiske Grunde, en Nødvendighed, der kan blive og er sært fremtrædende, efterat en fast Retspraxis har medført, at der udfordres saa Regel for at faae Embedsmænd paa Grund af Forsømmelse og andre slike Feil affatte, at i disse talrigere Tilfælde end de politiske — thi de politiske Conflictter høre jo Gud skee Lov endnu ikke til det Sædvanlige — kan en slig Myndighed, efter min Dverbeittelse, aldeles ikke undværes af Regjeringen. Dette skal jeg imidlertid ikke opholde mig ved; men jeg vil søge at vise, at Grundloven selv gjør det umuligt at fastsætte den Undtagelse, at Embedsmænd ikke skulde kunne affættes af